

Mazā iegurņa parametru vecuma izmaiņas

Oksana Koļesova, Jānis Vētra

Rīgas Stradiņa universitāte, Anatomijas un antropoloģijas institūts, Latvija

Ievads. Cilvēka vertikālo stāvokli nodrošina vienota mugurkaula un iegurņa balansa sistēma, kuru dzīves laikā skar vecuma izmaiņas. Iepriekšējos pētījumos tika pierādīts, ka vecuma izmaiņas mugurkaulā tiek kompensētas ar iegurņa retroversiju un samazinātu iegurņa kustību amplitūdu stāigāšanas laikā. Tajā pašā laikā, literatūrā ir maz datu par iegurņa dobuma parametru vecuma izmaiņām un novecošanas atšķirībām starp vīriešiem un sievietēm, ņemot vērā iegurņa uzbūves dzimumu dimorfismu.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Darba mērķis ir demonstrēt mazā iegurņa sagītālo un šķērsizmēru vecuma izmaiņas un analizēt atšķirības novecošanas tendencēs starp dzimumiem. Pētījumā tika izmantoti 198 sieviešu un 168 vīriešu datortomogrāfijas uzņēmumi, kas tika veikti RAKUS Radioloģijas nodaļā 2009.–2010. gadā. Sieviešu vecums bija no 18 līdz 84 gadiem, vīriešu vecums – no 18 līdz 82 gadiem.

Pelvimetrija tika veikta retrospektīvi, izmantojot 3D iegurņa attēlus. Katram iegurnim tika noteikti ieejas, augšējās un apakšējās vidējās plaknes un izejas plaknes sagītālie un šķērsizmēri. Papildus tika izmērīti iegurņa inklinācijas leņķis un krusta kaula slīpuma leņķis. Tika izveidotas 6 vecuma grupas (pa 10 gadiem) un noteikti izmēru vidējie lielumi. Lai izvērtētu vecuma un dzimuma ietekmi uz parametru izmaiņām, tika izmantota regresijas analīze. Statistiskai apstrādei tika izmantota SPSS programma.

Rezultāti. Iegūtie rezultāti demonstrē kopējās novecošanas tendences sievietēm un vīriešiem. Ar vecumu novēro iegurņa ieejas sagītālā izmēra, augšējās vidējās plaknes sagītālā izmēra un izejas šķērsizmēra samazināšanos. Pretējas tendences demonstrē ieejas šķērsizmērs un izejas sagītālais izmērs. Savukārt netika konstatēta vecuma faktora ietekme uz abu vidējo plakņu šķērsizmēru un apakšējās vidējās plaknes sagītālā izmēra izmaiņām. Šo parametru atšķirības lielā mērā ir saistītas ar dzimumu. Ar vecumu mainās arī aprakstītie iegurņa leņķi, kas liecina par horizontālāku krusta kaula un ieejas plaknes novietojumu sievietēm un vīriešiem.

Secinājumi.

1. Vecuma ietekmē mainās ieejas un izejas parametri, savukārt abu vidējo plakņu izmēriem, izņemot augšējās vidējās plaknes sagītālo izmēru, netika konstatēta vecuma ietekme.
2. Ar vecumu krusta kaula un iegurņa ieejas plaknes novietojums kļūst horizontālāks.
3. Vecuma izmaiņu tendences sievietēm un vīriešiem ir kopīgas.